

Nieuwsblad van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes. Uitgave van de Wijkvereniging "Van Stolkpark"

Buurtfeest 2011 groot succes ondanks regen

Het buurtfeest op 25 juni is ondanks de regen een groot succes geworden. Het spellenparcours voor de kinderen in de middag was wat lastig met alle regen, maar

toch hadden de kinderen veel plezier. Aan het eind van de middag werd het droog, maar inmiddels hadden we ons gewapend tegen de regen en gezorgd dat wij in ieder geval droog konden bingo spelen en dineren. Naar schatting 80 buurtbewoners hebben de middag en avond gezamenlijk doorgebracht. Dit jaar ging men echt 'aan tafel' waardoor de mensen ook uitgebreid met elkaar konden praten en van ge-

gedachten wisselen over allerlei uiteenlopende zaken, de buurt kwam zeker ook aan bod: de meeuwenoverlast, de grote hoeveelheid inbraken, het feit dat er steeds meer mensen komen wonen in het park en bedrijven verdwijnen, en hoe gelukkig wij zijn om in zo'n mooi park te mogen wonen, e.d. Het was ook de gelegenheid voor relatief nieuwe (of toekomstige) bewoners elkaar te leren kennen.

Er was een aantal leuke attracties voor jong en oud: een papegaaienshow van Salvatore, een kennismaking met het nieuwe elektrische vervoersmiddel "Segway" voor de volwassenen en de oudere jongeren, een accordeonist om een gemoedelijke sfeer te creëren en een heerlijk diner. Het feest werd goed bezocht en de sfeer was optimaal.

Het was fantastisch om te zien hoe de oudere kinderen hielpen bij de spellen van de allerkleinsten! Ook voor de volwassenen was het een geslaagde dag.

De Feestcommissie wil nogmaals de sponsors, bedrijven en ondernemers uit het Van Stolkpark, hartelijk danken voor hun bijdrage aan het buurtfeest. Mede dankzij hun financiële steun werd 25 juni een mooie dag voor veel buurtbewoners. De organisatoren hebben met veel plezier samen gewerkt om er iets leuks van te maken.

Voor de organisatie van het volgende buurtfeest in 2012 hebben zich al twee enthousiaste stellen gemeld, de families van den Berg en Keizer. Marjolijn en Aernout van den Berg zullen in de loop van volgend jaar in het Van Stolkpark komen wonen.

Quirine van der Meij, Jan Peter van Suchtelen, Angela Abbo, Sandro en Chantal van Hellenberg Hubar

Parkeerperikelen Van Stolkpark

Na het invoeren van betaald parkeren op de Kanaalweg en de Nieuwe Duinweg staat met name de Gerbrandyweg, maar ook de Duinweg, het Van Stolkpleintje en deels de Van Stolkweg voortdurend vol met geparkeerde auto's van buiten de wijk, met alle consequenties van dien: problemen voor ouderen die slecht ter been zijn en hun woning niet kunnen bereiken, gevaarlijke situaties voor de vele fietsende scholieren, het lelijke aanzien van het vele geparkeerde blik. Met name op de Gerbrandyweg is de toestand onhoudbaar geworden (zie kader). Om die overlast een halt toe te roepen wordt het invoeren van betaald parkeren waarschijnlijk onvermijdelijk. Behalve een veiliger Gerbrandyweg wordt het dan ook mogelijk het Thomas van Stolkplein vrij van parkeerders te maken, een oude wens van de bewoners. Het invoeren van eenrichtingverkeer op de Gerbrandyweg zou (mogelijk tijdelijk) een bijdrage kunnen leveren aan de veiligheid. Dit wordt op ons verzoek door de gemeente onderzocht. Ook voor het doorvoeren van een dergelijke verkeersmaatregel is echter enige tijd nodig.

De gemeente Den Haag hanteert verschillende parkeerregimes, gerelateerd aan de parkeerdruk, de herkomst van de parkeerders en zo mogelijk wensen van de bewoners. In de ons omringende wijken is sprake van verschillende regimes: aan de Scheveningse kant geldt elke dag van 10 uur tot 24 uur, in de Archipelbuurt en het Benoordenhout geldt maandag t/m

Vervolg op pagina 2

vrijdag of t/m zaterdag van 9 tot 17 uur.

Een belangrijk bezwaar van betaald parkeren is de regelgeving voor bezoekers. Nu het digitale systeem van een bezoekerspas gemeentebreed wordt ingevoerd betekent dat een flinke inspanning bij het inpassen van de benodigde 21 cijfers. Ook is het aantal uren in de bezoekerspas begrensd, zie de informatie over de petitie op de website www.vanstolkpark.nl.

Het bestuur van de Wijkvereniging denkt dat het invoeren van betaald parkeren overdag (incl. zaterdag) van 9-17 uur, het parkeerprobleem in de wijk zou oplossen. Daarmee is het mogelijk om 's avonds en op zondag bezoek te ontvangen zonder betaling of zonder bezoekerspas. Met een dergelijke maatregel worden in ieder geval de langparkeerders geweerd, evenals degenen van buiten de wijk, die het hele weekend de auto bij ons in de wijk

Hartekreet Professor Cees Fasseur over parkeren in de wijk

"Ik heb maar één urgente wens, die door velen zal worden gedeeld en die is: Een einde maken aan de parkeeroverlast met bestelbusjes en andere uit de rest van Scheveningen komende personenauto's. Ze plegen vanuit wijken waar betaald parkeren is ingevoerd, soms vele dagen en weken, ja in enkele gevallen maanden voor de huizen in onze wijk te worden geparkeerd. Je moet daarbij bedenken dat ik hier al vanaf 1982 woon en vooral onze Gerbrandyweg de laatste jaren heb zien veranderen van een redelijk kindvriendelijke straat tot een autokerkhof. Waarom kan niet een regeling worden ingevoerd als in de Archipelbuurt en andere Haagse wijken, waarbij na 17.00 uur er vrij parkeren is? Dan is ook het bezwaar van de bezoekerspas meteen vervalten, aangenomen dat het meeste bezoek op avonden plaats vindt. Wie betaald parkeren duur vindt doet er goed aan te bedenken dat de waarde van huizen gaat stijgen bij minder parkeeroverlast en toegenomen woongenot."

neerzetten. Naar verwachting zal het aantal geparkeerde (niet wijkgebonden) auto's drastisch afnemen, zoals ook op de Nieuwe Duinweg het geval is. De wijk wordt overdag veiliger voor de fietsende schoolkinderen. Nadeel is natuurlijk dat parkeren ook voor de eigen

inwoners kosten met zich mee gaat brengen. Vult u dus allen de enquête in die binnenkort bij u in de bus wordt gedaan! Voor meer achtergrondinformatie over betaald parkeren zie de enquête, en het document over parkeren op onze website.

Veilig fietsen in en rond het Van Stolkpark

Het bestuur heeft een analyse gemaakt van mogelijke verbeteringen van de veiligheid voor fietsers in het Van Stolkpark, uiteraard mede op basis van de opmerkingen die tijdens de laatste ALV gemaakt zijn. Het stuk is ook te vinden op onze website.

Het goede nieuws is dat de gemeente een aantal onderzoeken heeft gestart, waaronder één naar de kruising van de Haringkade met Ver Huellweg en andere zijwegen. Uitgangspunt voor een kruising van twee of meer 50 km wegen is een voorrangregeling of een uitritconstructie. Daarmee zouden de huidige onoverzichtelijke kruisingen aan veiligheid kunnen winnen.

De Kanaalweg is een 30 km zone, wat nu

duidelijk wordt aangegeven. Op het ogenblik wordt de snelheid van het passerende verkeer (incl. de bussen) gemeten. Afhankelijk van de resultaten daarvan worden verdere maatregelen doorgevoerd.

De in uitvoering zijnde aanpassingen aan de fietskruisingen van de Teldersweg/ Scheveningseweg zullen kritisch worden gevolgd. In de praktijk wordt het fietspad tweezijdig gebruikt; ook in de nieuwe situatie moet dat mogelijk blijven:

Er is een onderzoek gedaan naar de veiligheid van de kruisingen op de Nieuwe Parklaan. De wijkvereniging heeft al eerder gevraagd om waarschuwingslichten bij de tramkruisingen, onder andere bij de Wagenaarweg. Deze

kruising vormt een onderdeel van een lange afstandsfietsroute en is een veel gebruikte kruising voor scholieren naar de hockey- en tennisvelden in Duttendel.

Over de toekomstplannen voor tram 9 wordt over niet al te lange tijd in de raadscommissie gesproken; ook wordt er gewerkt aan een Meerjarenplan Fiets. De wijkvereniging ontving een reactie op haar inspraak over de Haagse Nota Mobiliteit. Meer informatie daarover op www.vanstolkpark.nl. De wijkvereniging blijft het beleid en maatregelen op verkeersgebied volgen en houdt u op de hoogte!

Els Fischer en Caroline de Jong

Wijkvereniging pleit voor betere varianten voor Internationale Ring

De wijkvereniging is vertegenwoordigd in de klankbordgroep Verkenning Internationale Ring West door Koos Zeper en Caroline de Jong. De Internationale Ring West is eigenlijk geen ring, maar gaat dwars door een groot aantal (woon)wijken van Den Haag. Hij bestaat uit twee delen, de Noordwestelijke Hoofdroute (NWH, Teldersweg, Johan de Wittlaan, Segbroeklaan, Sportlaan enz. tot Loosduinen) en de Zuidelijke randweg (van Loosduinen tot de A4). Na een lange stilte heeft de gemeente recent acht varianten voor de ring aan de klankbordgroep voorgelegd. Onderstaand commentaar is gebaseerd op een stuk van Koos Zeper, waarvoor veel dank.

Het is opvallend, dat bij alle alternatieven voornamelijk wordt gesproken over de mate van verbetering van de doorstroming van het

verkeer, met blijkbaar als enige drijfveer: het halen van de "door de politiek aangestuurde" bereikbaarheidsnorm van twintig minuten reistijd tussen de rand van de stad (de poorten) en toplocaties (bijvoorbeeld World Forum). Voor de bewoners van de aanliggende wijken zijn de primaire normen uiteraard de leefbaarheid (=zo min mogelijk sluipverkeer) en de milieubelasting (geluid, fijn stof enz.), zowel langs de weg als in de aanliggende woongebieden.

Alle door de gemeente ontwikkelde alternatieven zijn gebaseerd op een brede doorgaande weg met 2 x 2 rijstroken, met een brede middenberm, en met zo min mogelijk – door stoplichten gecontroleerde – kruispunten. De resterende zijaansluitingen worden of geheel afgesloten, of gedegradeerd tot "rechts in en rechts uit". In een aantal varianten wordt de

Van Stolkweg bijvoorbeeld afgesloten bij het Promenadehotel.

In de tunnelvarianten staan 8 rijbanen naast elkaar getekend ter hoogte van de Scheveningse Bosjes, waardoor deze nog verder dan nu al doormidden worden gekliefd. We zullen vragen om alternatieven te ontwikkelen waarbij de effecten worden verminderd: opschuiven van de tunnelingang richting Madurodam of mogelijk een ecoduct, waardoor de natuurlijke en landschappelijke verbinding tussen beide delen van de bosjes wordt hersteld of wordt verbeterd. Ook helpt het in lengterichting verschuiven van de inrit t.o.v. de uitrit, waardoor er "slechts" 6 rijbanen naast elkaar komen te liggen.

Aan de NWH worden twee verschillende verkeersfuncties toegekend, te weten (1) wijkont-

sluitingsweg (verkeer tussen wijken) en (2) doorgaande verkeersweg (wijk voorbijgaand verkeer, niet gericht op de betreffende (aanliggende) wijken).

Een goed voorbeeld van het splitsen van deze twee verkeersfuncties, is de Hubertus tunnel. Deze tunnel accommodeert het verkeer van en naar de N14, dat niet gericht is op de wijk Benoordenhout, of niet – via de Van Alkemadeaan en de Zwolsestraat – van en naar Scheveningen Bad wil.

Geïnspireerd door dit goede voorbeeld zou een tunnel tussen de Prof.B.M. Teldersweg (ná het Hubertusviaduct) en de President Kennedylaan vóór de Houtrustbrug het verkeer op de NWH kunnen accommoderen, dat niet gericht is op de wijken Van Stolkpark, Statenkwartier, Zorgvliet en Duinoord. Deze oplossing

zal waarschijnlijk als resultaat hebben, dat de huidige maaiveldweg op dit tracé nauwelijks aanpassing zal behoeven of zelfs kan worden teruggebracht in omvang. Vergelijkbare overwegingen gelden voor tunnels verder langs de Internationale Ring West.

Het advies van de vertegenwoordigers van bewoners in de KBG is om de bovenstaande tunnel varianten voor zowel de volledige 2 x 2 tunnel voor alle motorvoertuigen, als een Duplextunnel voor alleen lage motorvoertuigen, aan de reeds toegestuurde alternatieven toe te voegen.

De door de gemeente uitgewerkte Duplextunnel-variant, is gebaseerd op het uitgangspunt dat de Tunnelwet 2006 geen onderscheid maakt tussen 120 km/h rijkswegentunnels en 50 km/h stadswegen-

tunnels. Ook in de gepresenteerde risico analyse is uitgangspunt dat er geen onderscheid is tussen tunnels voor alle soorten van motorvoertuigen, en tunnels voor alleen personenauto's. Ons advies is om met betrokken partijen en deskundigen op het gebied van verkeersveiligheid / risicoanalyse, tot een constructief overleg te geraken, teneinde – op basis van een beargumenteerde risicoanalyse - aangepaste normen voor een verkeersveilige Duplex tunnel op te kunnen stellen.

Dit proces zal de nodige tijd vragen, maar omdat de financiering van een ingrijpende aanpassing van de NWH nog wel enige jaren zal duren, kan dat ons inziens geen bezwaar zijn.

Bouwen, breken en behouden

KARAKTER VAN STOLKPARK

Het Van Stolkpark beslaat het gebied ten zuidwesten van het Westbroekpark vanaf de Kanaalweg tot, (wist u dat?), de Kerkhoflaan langs de Archipelbuurt, met de Scheveningseweg als west-grens. Een wijk met heel veel groen, met de Scheveningse Bosjes, Madurodam en met het villapark.

Het hele gebied is vastgelegd in beschermende bestemmingsplannen. Het villapark is omschreven in het Rijksbeschermd Stadsgezicht Van Stolkpark. Een bijzonder gebied met hoge kwaliteiten.

De wijkvereniging spant zich in om die kwaliteiten vast te houden, of weer terug te laten komen.

Dat was ook de leidraad bij onze reactie op het voorstel van de gemeente om de bestemmingsplannen te vervangen door een beheersverordening. De gemeente is nu bezig met de ambtelijke aanpassingen aan het plan naar aanleiding van de ingekomen reacties.

GRIJS

Verbetering van kwaliteit heeft u in de afgelopen periode kunnen zien doordat de paden rondom de waterpartij grondig opgeknapt zijn en door de vernieuwde straatverlichting. Recent is de Gemeente weer hard aan het werk geweest in het grijs: het laatste, vergeten pad is hersteld, evenals stoepen en wegen; ook verzakte putjes zijn aangepakt. Voor dat alles veel dank aan de gemeente! Als u nog onvolkomenheden ziet, schroomt u niet te bellen naar HET nummer van de gemeente: 14070 (onthouden, "one for...070=Den Haag")

BOUWEN EN BEHOUDEN

Het gebouwde deel van de wijk, het villapark en de bebouwing langs de Kanaalweg, vormt onmiskenbaar een woongebied.

Daarin staan niettemin een aantal kantoren, ambassades, een benzinestation, twee scholen en twee verzorgingshuizen, een hotel en er zijn nog enkele bedrijven gehuisvest langs de Kanaalweg.

De villa's aan het begin van de Parkweg die onlangs van eigenaar wisselden (nr. 2 en 2A) zijn tot nu toe gebruikt als kantoor. De eigenaar wil die kantoren handhaven en opwaarderen. Dat kan binnen de gemeentelijke regelgeving, maar heeft zeker niet de voorkeur van het wijkbestuur. Het groene karakter komt in het geding, de parkeerwens op eigen terrein zal resulteren in ongewenste bestrating van de tuin en een levendige woonfunctie komt niet terug.

Daarbij komt het voorstel van het VCL om een scooterstalling langs de gevel van de gymnastiekzalen te plaatsen. Dit als reactie op een klacht op onze ALV over parkeren van scooters op de stoep. Ook hier is een verharding van het groen te verwachten; de ruimte is nauwelijks groot genoeg om de scooters achter heggetjes te plaatsen en het aantal leerlingen van de school is niet zodanig gewijzigd dat deze druktemakers niet elders op het terrein gestald kunnen worden. Dat heeft onze zorg Elders in de wijk is de verharding al uitgebreid. We herinneren er aan dat in het vigerend bestemmingsplan staat dat niet meer dan een derde van een tuin verhard mag worden. Ook de toegestane hoogte van hekken is daarin vastgelegd (het plan staat op onze website onder documenten). We vragen een ieder om zich aan deze regels te houden in het belang van allen. Het groene karakter van de wijk is een zeer belangrijk kenmerk van ons welbevinden en van het beschermd stadsgezicht dat we koesteren! Daarnaast draagt groen bij aan het vasthouden van het broeikasgas koolstofdioxide en het voorkomen van wateroverlast.

Een andere zorg is de Iraanse ambassade. Eindelijk zijn de dranghekken weg en vervangen door fraaiere bloembakken. Dank aan stadsdeeldirecteur Tineke Hooiveld voor haar initiatief om afgedankte bloembakken van Europol naar onze wijk te halen! Nu de school nog, in de villa naast de ambassade, op de hoek van de Duinweg. De villa wordt gebruikt in strijd met het bestemmingsplan. Dat het gaat om weinig kinderen maakt niet uit. Het gesloten karakter van de villa door de rolluiken en hoge hekken (misschien wel 's lands wijs) detoneert met de panden en het groen er om heen.

De afwijkende functies van opvanghuizen en palliatieve instellingen worden met wisselend succes ontmoedigd. De villa aan de Van Stolkweg 15 wordt gelukkig weer een eengezinswoning.

Verskillende nieuwe bewoners zijn druk doende hun huis en tuin aan hun wensen aan te passen, Parkweg 28, Duinweg 16 enz. Vergunningsaanvragen staan op website www.denhaag.nl onder gemeenteberichten en in de Posthoorn. Omdat niet iedereen daar welkijks in kijkt verwachten wij van u dat u bij bouwplannen de burens op de hoogte brengt, en uiteraard dat u zich houdt aan het vigerend bestemmingsplan!

Holger de Kat

Wonen in het Van Stolkpark

De ontstaansreden voor de oprichting van de Wijkvereniging "Van Stolkpark" is gelegen in de wens de woonfunctie van de wijk te behouden en de woonfunctie, waar die verloren was gegaan zoveel mogelijk terug te brengen.

WIJKVERENIGING EN BESTEMMINGS- PLANNEN

Om dit te bereiken heeft de Wijkvereniging "Van Stolkpark" in 1975 het initiatief genomen te komen tot een Bestemmingsplan ter vervanging van de toen bestaande Verordening "Van Stolkpark", omdat die geen enkele bescherming bood tegen afbraak van de bestaande villa's. De gemeente gaf geen enkele medewerking dit te verwezenlijken. Het waren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, die de gemeente toen gedwongen hebben een bestemmingsplan te maken, naar aanleiding van het bezwaar dat de wijkvereniging had gemaakt tegen de beslissing van de gemeente toestemming te geven voor de bouw van de aanbouw bij het Sociaal-Paedagogisch Centrum Sandhaghe en het verzorgingstehuis Duinrust. Het Bestemmingsplan is gemaakt door stedenbouwkundig adviesbureau Zandvoort voor

rekening van de gemeente, in nauw overleg met het bestuur van de wijkvereniging. Het Bestuur van de Wijkvereniging heeft zelf het initiatief genomen voor het ontwerp-bestemmingsplan Scheveningse Bosjes, de externe kosten betaald van reproductie e.d.

BESTEMMINGSPLAN EN BEHOUD WOONFUNCTIE

In het Bestemmingsplan Van Stolkpark kregen alle panden die daar ook maar enigszins voor in de aanmerking kwamen, ongeacht het werkelijk gebruik, de bestemming wonen. Afwijkend gebruik, zoals kantoorgebruik, bleef toegestaan in het kader van het in het bestemmingsplan opgenomen overgangsrecht. Het regiem betekende dat zodra de kantoorfunctie verloren ging door de woonbestemming te realiseren, gebruik als kantoor daarna niet meer is toegestaan.

Het bestemmingsplan voldeed vanaf het begin uitstekend en toen het hele Van Stolkpark werd aangewezen als beschermd stadsgezicht in 1996 werd besloten dat het bestaande bestemmingsplan nog zo up to date was, dat vrijstelling werd verleend van de verplichting bij de aanwijzing van een beschermd stadsgezicht een nieuw bestemmingsplan op te stellen.

HERSTEL WOONFUNCTIE EEN GROOT SUCCES

Het voorgestane beleid – het herstel van de woonfunctie – is buitengewoon succesvol geweest. Alleen al in de laatste 15 à 20 jaar is een groot aantal als kantoor in gebruik zijnde villa's weer teruggebracht tot woningen.

De navolgende panden zijn van kantoor teruggebracht tot woning:

Van Stolkweg 3, 7, 11, 13, 15a, 21; Van Stolkweg 6, 12, 12b (deels), 16 (deels), 28, 32 en 34
Parkweg 10, 12/14, 16, 18, 28; Parkweg 19
Duinweg 21b, 23 en 37 (Jarpa)

Foto's van alle genoemde gebouwen staan op www.vanstolkpark.nl

NIEUWE ONTWIKKELINGEN

Het pand Van Stolkweg 14, thans gehuurd door de Rijksgebouwendienst en in gebruik bij het Centraal Plan Bureau, is oorspronkelijk een woonhotel. Het CPB gaat verhuizen in 2014-2015, waarna het gebouw weer, in woonappartementen verdeeld, in gebruik kan worden genomen.

Het pand Duinweg 37 (villa Jarpa) dat als kantoor in gebruik was, is in de afgelopen jaren samen met een daarachter gelegen kantoorgebouw gesloopt en vervangen door een woonappartementen complex.

Alle panden die nu een gemengde bestemming hebben moeten de woonbestemming houden, ook in het nieuwe plan!

Frits Grooss, met bijdragen van Ton en Anneke Landheer

Een nieuwe rector voor het Luzac Lyceum

Tijdens de ALV hebben de bewoners kennis kunnen maken met de nieuwe stadsdeel directeur, Tineke Hooiveld, de nieuwe rector van het VCL, Mathieu Arnouts en de nieuwe directeur van Madurodam, Joris van Dijk. Maar niet alleen Scheveningen, Madurodam en het VCL, ook het Luzac Lyceum heeft nieuwe leiding. De heer Grillis is nu in zijn tweede jaar als rector, mevrouw Sinnige is conrector, en mevrouw de Ruiters verzorgt de administratie.

De nieuwe leiding is benoemd na een crisis. Orde, rust en regelmaat zijn nu hersteld. Dat wordt weerspiegeld in de manier waarop de leerlingen met elkaar omgaan. Ze gedragen zich weer normaal. De bureaus zijn nu tevreden; er is helemaal geen sprake meer van overlast. Er wordt bijvoorbeeld niet meer geroookt aan de voorkant van het gebouw. Eén maal per

jaar is er een eindexamenfeest tot 22.00 uur. Volgend jaar zullen bewoners van een bredere zone, ook Hogeweg/Duinweg, worden gewaarschuwd. Langs de snoeproute naar het Shellstation lag geen enkel papiertje. Wat niet wegneemt dat we het toch fijn zouden vinden als het Stadsdeel voor het gebouw de prullenbak zou terugzetten die er voorheen was...

We hebben in de wijk twee scholen en twee verzorgingshuizen, dus is de vanzelfsprekende vraag, is er onderling contact? Dat is inderdaad het geval. Van de zomer is een groep leerlingen een hele dag bij Duinrust geweest. Maatschappelijke stages zijn er al. De school staat uiteraard open voor meer. De school is ook bereid weer mee te werken aan de 4 mei-herdenking bij het monument van het Englandspiel.

Wat is voor leerlingen aantrekkelijk aan het

Luzac Lyceum? De klassen zijn veel kleiner dan op de "gewone" scholen, gemiddeld 8 leerlingen, maximaal 15. Daardoor is een veel betere begeleiding mogelijk en meer aandacht voor de leerling, ook voor "stille" leerlingen. Er komen bijvoorbeeld slimme leerlingen die snel door de stof willen gaan en anderen die een extra zetje nodig hebben, bijvoorbeeld willen overstappen van MAVO naar HAVO of van HAVO naar VWO. De school telt nu 68 leerlingen; het maximum ligt bij 100.

Wat betreft schoolroutes, voor de fietsers wordt de ingang van de wijk bij de Teldersweg het meest gebruikt.

Bewoners kunnen de school altijd mailen of bellen, mocht er overlast zijn.

Madurodam wordt vernieuwd!

"Haringkade ongenummerd" stond 20 jaar geleden in de gemeenteberichten toen Madurodam zijn nieuwe bouwplannen had ingediend bij de gemeente. Natuurlijk had onze altijd alerte toenmalige voorzitter Ton Landheer het opgemerkt! Nu in 2011 gaat het gelukkig heel anders: de nieuwe directeur, Joris van Dijk, heeft de wijkverenigingen rondom Madurodam uitgenodigd voor een bijeenkomst waarin de nieuwe plannen werden toegelicht, zelfs al voordat de pers werd ingelicht. Ook heeft hij

de Algemene Ledenvergadering van het Van Stolkpark bezocht. In een "elevator pitch" gaf hij kort aan wat de plannen inhouden.

Ditmaal is er gelukkig geen sprake van kap van de Scheveningse Bosjes. Het gaat erom de attractie zelf te vernieuwen zonder de omgeving aan te tasten. Enige grotere ingreep is het afgraven van de achterzijde van de ringdijk en het slopen van de trap voor het paviljoenrestaurant tevens aan de achterzijde van het park.

Ingrijpen is belangrijk. Volgend jaar viert Madurodam zijn 60ste verjaardag... maar het bezoekersaantal is de laatste 10 jaar flink teruggelopen. Er moet wat gebeuren, anders zijn er minder opbrengsten voor goede doelen voor kinderen. En Madurodam is uiteraard een belangrijke attractie voor Den Haag, goed voor de economie van de stad. Een analyse kwam tot de conclusie dat er een eigentijdse uitstraling nodig is: het moet informatiever en interactiever. Madurodam krijgt een nieuwe indeling, met een Water-

rijk en een Stedenrijk en een VindingRijk, en een digitaal infonetwerk. Er komen 30 doe-dingen, straks kunnen kinderen met de blusboot zelf op de brand spuiten, de kaneel ruiken bij het VOC spel...

De miniatuurstad is na een feestelijke afsluiting op 30 oktober dichtgegaan voor werkzaamheden tot 1 april. De zalenverhuur voor bijeenkomsten en evenementen- goed voor bijna 15% van de omzet- gaat gewoon door. De verbouwing is te volgen via de website van Madurodam, www.Madurodam.nl. Ik verheug me erop dit voorjaar de vernieuwde stad te bezoeken!

Wie meer wil weten over de geschiedenis van de miniatuurstad, zie het interview met mevrouw Glastra van Loon in Koerier 52 van juni 1991 (blz.17), op de website www.vanstolkpark.nl. Wie meer weten over de huidige plannen, zie interview van de directeur door Reinier Pestman op dezelfde website.

Caroline de Jong

SCHOLEN IN HET VAN STOLKPARK I

Het VCL, het (Eerste) Vrijzinnig-Christelijk Lyceum kent natuurlijk iedereen in de wijk. Dat er ooit tien scholen zijn geweest, groot en klein, en niet allemaal tegelijk, zal toch wel een verrassing zijn. Daarover gaat dus dit verhaal.

De eerste scholen werden gevestigd in villa's, want er was niet alleen behoefte aan lesruimte, maar vooral ook aan pensionkamers, waar de leerlingen in konden worden ondergebracht. Dat was hard nodig, want met de beperkte vervoermiddelen in die dagen was het eigenlijk niet mogelijk om van buiten de stad op tijd bij de lessen te verschijnen. Twee scholen bouwden zelfs een eigen gebouw.

Na een aanvankelijke hausse van schoolvestigingen aan het eind van de 19e eeuw was het stil in de wijk tot in 1930, toen het VCL zich in het Van Stolkpark vestigde. Na de Tweede Wereldoorlog lieten ook de besturen van buitenlandse scholen hun oog op het Van Stolkpark vallen, al dan niet tijdelijk. De jongste aanwinst is het Luzac Lyceum, een vestiging van een landelijke onderwijsinstelling. Tot slot mag de in 1843 opgerichte Zwemschool in het Kanaal hier niet onvermeld blijven als oudste school, al lag hij net buiten het Van Stolkpark.

Aan elk van deze scholen wordt hieronder nader aandacht besteed.

JONGEDAMESKOSTSCHOOL VAN MEJUFFROUW E.C.H. VAN REIJN SNOECK

Als eerste school in het Van Stolkpark ves-

tigde mejuffrouw Van Reijn Snoeck een kostschool voor meisjes in villa Panorama op de hoek van Duinweg en Van Stolkweg. Zij huurde de villa (die in 1934 is vervangen door Duinweg 21a tot en met 21f en 23) per 1 september 1884 voor 1200 gulden per jaar. De ongeveer dertig leerlinges tussen 16 en 18 jaar, die per cursusjaar haar 'Franse' school bezochten, waren ten dele afkomstig uit de stad, en werden elke dag gehaald en gebracht. De school is te vergelijken met wat wij nu een finishing school noemen: naast maintien (Frans: houding), conversatielessen in Frans, Duits en Engels. Een praktische opvoeding om naderhand in eigen huishouden een perfecte gastvrouw te zijn.

In 1886 kocht mejuffrouw Van Reijn Snoeck een perceel grond aan de Parkweg. Hier werd de villa Nieuw Panorama gebouwd (Parkweg 15, nu Ambassade van Libië). In 1899 verkocht mejuffrouw Van Reijn Snoeck de school aan twee van haar assistenten, Eleonora Martha Caffarel en Froukje Koopmans van Boekeren. Zij slaagden er niet in de school op dezelfde succesvolle voet voort te zetten: de school werd in 1906 opgeheven.

HANDELSCHOOL VAN JACOB MACKENZIE

De ondernemende onderwijzer Jacob Mackenzie begon in 1887 in een pas gebouwde villa aan het begin van de Parkweg een school die een aantal jaren succesvol draaide.

Naast Villa Speranza (Italiaans: hoop) (Parkweg 2, nu 2a) werd een jaar later de dubbele villa Parkweg 6-8 gehuurd, die de naam Perseveranza (volharding) kreeg. In het instituut of handelsschool werd onder andere les gegeven in talen, handelswetenschappen, tekenen en gymnastiek. Gemiddeld waren er 35 leerlingen per jaar, zowel en pension voor 1000 gulden per jaar, als dagleerlingen voor 100 gulden per jaar. Onder de pupillen worden genoemd Daniël Theodorus Ruijs, later directeur van de Rotterdamsche Lloyd en Willem van Beuningen, later directeur van de Steenkolen Handelsvereniging.

Na een aantal jaren koopt Mackenzie grond aan de Hooge Duinweg (nu Duinweg 20-22). Daar wordt in 1894 de nieuwe Handelsschool gebouwd, met een woonhuis voor de directeur. Het luidt wel het eind van de school in, die in september 1896 na een faillissement van Mackenzie wordt opgeheven.

DE INSTITUTEN HUIJSMANS EN LORENTZ

Instituut M.A. Huijsmans opende op 2 juli 1889 een katholieke jongenskostschool die één schooljaar draaide met zeven leerlingen, twee leerlingen en pension en twee dagleerlingen in Villa Margaretha, nu Duinweg 4. In 1891 werd de school al weer gesloten.

Onmiddellijk daarna vestigde institutrice Jacoba Alexandrina Lorentz zich in Villa

Vervolg op pagina 6

Margaretha met 6 leraressen en 5 kostleerlingen. Juffrouw Lorentz had in 1888 het instituut Gaymans in Rijswijk overgenomen van Adèle Gaymans, die zich met haar zuster Jeanne gevestigd had in Nieuw-Rijswijk, Van Stolkweg 7. Op de school wordt les gegeven in Nederlandse, Franse, Engelse en Italiaanse taal, schrijven, rekenen, aardrijkskunde, geschiedenis, natuurkunde en vormleer. In 1892 sluit juffrouw Lorentz de school en vertrekt zij naar Afrika.

Villa Margaretha stond dwars op de hoek van Duinweg en Kanaalweg (nu: Professor P.S. Gerbrandyweg). In 1938 wordt het huis afgebroken en het terrein bebouwd met negen herenhuizen in drie blokken op de Duinweg en Gerbrandyweg.

(EERSTE) VRIJZINNIG-CHRISTELIJK LYCEUM

Het VCL was in 1929 aan de Laan van Meerdervoort 72 begonnen met een klein aantal leerlingen. Door de enorme belangstelling voor de nieuwe schoolvorm, die het lyceum toen nog was, moest het VCL al na twee jaar op zoek naar een nieuw gebouw. De keuze viel op Villa Orania, Van Stolkweg 35, met de mogelijkheid de naastgelegen Villa Hendrika te huren. Met zes klassen en 127 leerlingen strijkt het VCL in 1930 neer in Orania, waar ruimte is voor negen klaslokalen met docenten-, rector's- en eventueel een conrectorskamer.

De groei van de school is onstuitbaar. In 1934 wordt het VCL uitgebreid met een nieuw gebouw aan de Parkweg, gebouwd in de rozentuin van Villa Orania. Als de school in de oorlog wordt geëvacueerd en de leerlingen onderdak vinden in het gebouw van het Ne-

Parkweg 15, de 'Franse' school van mejuffrouw Van Reijn Snouck. Fotograaf W.F. Vinkenbos uit de De Riemerstraat werd uitgenodigd om in foto's het schoolleven vast te leggen. (Familiearchief Van Andringa de Kempnaer, Ryksargyf Leeuwarden).

Activiteiten Duinrust

In het protestants christelijk verzorgingshuishuis Duinrust aan de Duinweg 35, tel. 3502100 worden veel activiteiten georganiseerd, zoals spelmiddagen, creatieve activiteiten, bewegingsactiviteiten, optredens van koren en muziekgezelschappen, themamenu avonden, dagopeningen/weeksluitingen, verkoopdagen, soos enz. Deze activiteiten worden vermeld in ons maandelijks activiteitenprogramma te verkrijgen bij de receptie van ons huis of u kunt het programma vinden op de site van het verzorgingshuis www.duinrust.org

U kunt altijd binnenlopen voor een kopje koffie of thee, of een praatje.

Nieuwe vrijwilligers zijn welkom en kunnen zich melden bij de receptie en vragen naar Jeanette van der Bol, coördinator vrijwilligers.

derlands Lyceum aan de Willemstraat, neemt het gemeentelijk ziekenhuis Zuidwal de school voor de duur van de oorlog in gebruik als dependance en noodhospitaal.

Na de oorlog blijken Parkweg 44/46 en Van Stolkweg 35 in redelijke staat te verkeren. Villa Hendrika is uitgewoond en onherstelbaar beschadigd. Met veel improvisatie worden de ziekenhuislokalen in sneltreinvaart weer omgetoverd tot klaslokalen. De belangstelling voor de school is er niet minder om: in 1946 telt de school 500 leerlingen. De vraag blijft groot. De school kan Villa Insulinde, Van Stolkweg 33 huren, waarin een bibliotheek, een handenarbeidlokaal en vier nieuwe klaslokalen worden ondergebracht.

Al met al blijkt de opzet van de beschikbare ruimte weinig economisch en praktisch. Het kost dan ook moeite om 650 leerlingen te herbergen. Verdere uitbreiding is gewenst. Door aankoop van de villa's Hendrika en Insulinde wordt het in 1958 mogelijk op eigen terrein te bouwen.

Er komen nieuwe vleugels aan de Parkweg en aan de Van Stolkweg, waar twee gymnastieklokalen gebouwd worden. Aan de kant van de Van Stolkweg worden bij deze nieuwbouw niet alleen de rooilijnen niet aangehouden, maar wordt er in strijd met de geldende bouwvoorschriften ook een derde verdieping gebouwd ten koste van het woongenot van de overburen. Hoewel zij hier terecht tegen protesteren worden hun bezwaren niet gehonoreerd. Uit deze tijd dateert ook de nieuwe ingangspartij aan de Van Stolkweg, waar de opvallende wand met de bijzondere decoratie van gevleugelde paarden van Escher onderdeel van uitmaakt. In 1979 kan de nog steeds springlevende school haar vijftigjarig bestaan vieren. Ter markering van het lustrum planten leerlingen zes populieren op de binnenplaats.

Het aantal leerlingen beweegt zich dan nog steeds in stijgende lijn. In 1984 wordt er ten derde male uitgebreid, dit keer aan de zijde van de binnenplaats.

LYCÉE FRANÇAIS DE LA HAYE

In 1954 werd Villa Carolina, Parkweg 19, door de Gemeente ter beschikking gesteld

aan de Stichting Internationale Scholen, toen overkoepelend orgaan voor het onderwijs aan buitenlandse kinderen.

De Stichting stelde het gebouw op haar beurt ter beschikking aan het Lycée Français de La Haye, dat zich geleidelijk aan over de wijk verspreidde: in 1958 Villa Catherina, Parkweg 23, in 1980 Villa Augustina, Parkweg 9 (compleet met tennisbanen!) en in 1981 Villa Cécile, Parkweg 16. Op den duur kon de school niet ontkomen aan de bouw van een eigen schoolgebouw, waarvoor in 1994 ruimte werd gevonden aan de Kerklaan, achter de Antonius Abtkerk. Na het vertrek van de school werden Villa Cécile en Villa Carolina weer woonhuis, Villa Catherina werd kantoor en Villa Augustina werd weer school. Maar daarover later.

DEUTSCHE SCHULVEREIN

In 1955 kon de Duitse school na een forse bebouwing beginnen in Villa Vall'di Rena, Van Stolkweg 31. Na een aantal jaren bleek er behoefte te bestaan aan meer schoolruimte. Pogingen om de aaneen gebouwde villa's Van Stolkweg 17 en 19 te kopen liepen stuk op een kettingbeding. Ten slotte kon voor de bouw van een eigen school grond gekocht worden aan de Van Bleiswijkstraat (Statenkwartier) en verliet de Deutsche Schulverein in 1972 het Van Stolkpark.

LYCÉE FRANÇAIS

Van rond 1960 tot 1975 werd Villa Augustina, Parkweg 9, gebruikt door The American School of The Hague. Niet onvermeld mag blijven, dat de school naast het gebouw beschikte over een basketbalveld op eigen terrein. Na de verhuizing van de school naar een nieuw eigen gebouw in Wassenaar-Noord stond het pand aan de Parkweg een aantal jaren leeg, wat aanleiding gaf tot vandalisme en brandstichting. Voordat de school weer in gebruik genomen kon worden, nu door de Franse school, bleek een ingrijpende restauratie nodig.

THE BRITISH SCHOOL

In 1965 vestigde de Engelse school zich in de Villa Wilhelmina Frederika, Parkweg 17. Ei-

Vervolg op pagina 7

genlijk was zelfs de ruime villa hiervoor te klein en moesten in de achtertuin er nog noodlokalen worden gebouwd. De kleuterafdeling van de Engelse school vond vanaf 1970 onderdak in de dubbele villa Christina en Beatrix aan de Van Stolklaan 1-3. Na de bouw van een eigen school in Voorschoten verliet in 1979 ook de Engelse school het Van Stolkpark.

LUZAC LYCEUM

Het vertrek van Lycée Français opende voor het Luzac College, een particuliere school voor vmbo, havo, vwo en gymnasium, de weg voor de huisvesting van het Luzac Lyceum Den Haag, dat sinds 1994 gevestigd is in Villa Augustina, Parkweg 9.

Anneke Landheer-Roelants

De echtgenoten van de Iraanse ambassade hebben de 140 oudere bewoners van Duinrust getraakteerd op de traditionele Iraanse keuken! Dit initiatief werd bijzonder gewaardeerd.

Dennen in de duinen II

In de Van Stolkparkkoerier van november 2010 is geschreven over de geslaagde proef met de aanplant van dennen in de duinen op het Krankzinnigenveld achter de Wasch- en Bleekinrichting van Heijnen aan de Haringkade. Heel belangwekkend is om de achterliggende theorieën van Dr. W.C.H. Staring onder een vergrootglas te leggen.

Dr. W.C.H. Staring, geoloog in Haarlem, was een warm voorstander van het planten van dennen. In de Nederlandse Staatscourant van 26/27 juni 1865 werd een rapport gepubliceerd dat Staring had uitgebracht aan de Minister van Binnenlandsche Zaken. Eerder was door de Minister aan Staring om advies gevraagd over de wijze waarop zandverstuivingen in duingebieden vermindert en tegengegaan konden worden. De geëigende manier waarop men in Nederland het zand van duinen probeerde vast te houden was het planten van helm. Maar met helmbeplanting bleven de duinen nog

kaal. Dat bracht veel kosten met zich mee en zou niet productief kunnen worden. Beplanting met dennen beloofde een beter vooruitzicht: op den duur zou op het kale duin een bos ontstaan, dat zandverstuiving effectiever tegen zou gaan dan helmbeplanting alleen. De meest geschikte soort den was de Mastpijn of Pinus Sylvestris (de grove den). Staring kreeg van de Minister opdracht om zijn theorie toe te passen in de duinen van Schoorl en tussen het Wassenaarse Slag en Kijkduin, en in het duin van de Vogelenzang. In november 1867 werd een tweede rapport van Staring in de Staatscourant gepubliceerd, ditmaal over de voortgang van het planten van dennen. Staring constateerde met tevredenheid hoe goed de vier bunders dennenaanplant achter de Waschinrichting in Scheveningen aan het opgroeien waren. In het duin tussen Schoorl en Alkmaar was ook al een aanzienlijke hoeveelheid plantsoen welig aan het groeien. De op ruime schaal

gelegde eikels waren naar tevredenheid ontkiemd. Het berkenhout had zich inmiddels eveneens aanmerkelijk uitgebreid en nu er besloten was de berken niet meer te kappen was de verwachting dat het zaad zich heinde en verre zou verspreiden en voor een natuurlijke aanwas van berken zou zorgen. De combinatie van aanplant van dennen, leggen van eikels en berkenhout was een garantie voor het tegengaan van zandverstuiving. Bovendien waren bossen voor het oog duidelijk aangenamer dan kale zandvlakten.

Om de dennengroei te bevorderen was het nodig de konijnen fors te bestrijden en ook daarvoor gaf Staring aanwijzingen.

Wat er verder ook van deze adviezen geworden mag zijn, de dennenaanplant in de Scheveningse en Nieuwe Scheveningse Bosjes, met daarbij eiken en berken, heeft de tand des tijds overleefd.

Anneke Landheer-Roelants

Romeinen en Cananefaten in het Van Stolkpark

Dat is geen grap, maar een serieus onderwerp in de onlangs door de gemeente gepubliceerde, zeer leesbare Beleidsnota Archeologie. Als onderdeel hiervan is voor het hele grondgebied van Den Haag een kaart gemaakt, waarop aangegeven is, waar belangrijke archeologische vindplaatsen aanwezig zijn en waar zij worden verwacht.

Het is verrassend te zien, dat op deze kaart het Statenkwartier met een klein deel van het Van Stolkpark (het bosgebied tussen de Scheveningseweg en de Van Stolkweg) is opgenomen als tweede van de negen terreinen van archeologische waarde, die de nota als zodanig heeft benoemd. Hierbij gaat het

om een Romeinse militaire vindplaats en een vroegmiddeleeuwse vindplaats in het woongebied van de Cananefaten. Het is één van de weinige bekende militaire installaties achter de Romeinse rijksgrens langs de Rijn.

Momenteel wordt er van uitgegaan, dat deze militaire aanwezigheid wijst op de opbouw van een kustverdediging in de loop van de 2de eeuw na Christus. De soldaten hadden een rol in de bewaking van het wegensysteem en het onderhouden van de verbindingen tussen de verschillende locaties. Vondsten van de Scheveningseweg lijken er op te wijzen, dat dit terrein tot ver in de 3de eeuw in gebruik is gebleven.

Pal naast dit nederzettingsterrein zijn in de 6de eeuw na Christus pioniers vanuit de noordelijke Nederlanden neergestreken. Zij gebruikten het door het vele afval vruchtbaarder geworden Romeinse terrein voor het verbouwen van hun eigen gewassen. Door de afdekking met de stuifzanden van het Jonge Duin zijn archeologische sporen uitstekend geconserveerd.

Meer weten? Neem dan contact op met het Gemeentelijk Informatiecentrum.

Ton Landheer